

Miljøkonsekvensrapport for Hoddemarkvej 3

MSF Poultry ApS

Hoddemarkvej 3

6823 Ansager

Udarbejdet den 15. december 2025

Revideret 12. februar 2026

Af miljørådgiver Nina Laudal Jensen

Ejer	NY VESTERGAARD ApS
Driftsherre	MSF Poultry ApS
Kontakt	Martin Lund Madsen martin@ny-endrupholm.dk Tlf. 40203671
Husdyrbrugets adresse	Hoddemarkvej 3, 6823 Ansager
Ejendomsnr.	8128942
Matrikel og ejerlav	1d, Hessel By, Hodde 9y, Hessel By, Hodde
CHR	
CVR / P-nummer	45897621
Konsulent/rådgiver	Nina Laudal Jensen nlj@sagro.dk Tlf. 96296642
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 253274
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a
Bilag	Skema nr.: 253274 er vedhæftet følgende bilag; - Miljøkonsekvensrapport

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	5
Ikke teknisk resumé.....	6
Basisoplysninger	8
Tidligere godkendelser	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Biaktiviteter	8
IE-brug	8
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	8
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	9
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Indretning og drift	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	12
Foderopbevaring	12
Afløbsforhold.....	13
Beliggenhed	13
Planforhold	13
Landskab.....	14
Afstandskrav	16
Naturområder.....	17
Ammoniakemission	17
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	18
Kategori 1-natur	19
Kategori 2-natur	19
Kategori 3-natur	19
§ 3 områder	19
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	21
National beskyttelse af arter af planter og dyr	21
Biodiversitet – Den danske Rødliste	22
Lugt	22
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	23
Støv.....	23
Støj.....	24

Rystelser	24
Lys	24
Til- og frakørsels forhold.....	25
Transporter	25
Fluer og skadedyr	26
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	27
Forslag til egenkontrol.....	27
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	28
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	28
Affald	28
Døde dyr	29
Grundvand	30
Vandforbrug og vandinstallationer	30
Energi.....	30
Klima	31
BAT (ammoniak)	31
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	32
Miljøledelsessystem	32
Management/Godt landmandskab	32
Fodringsstrategi.....	33
Vand.....	34
Energi.....	34
Spildevand	34
Støj.....	35
Støv.....	35
Lugt	35
Opbevaring af husdyrgødning	35
Udbringning af husdyrgødning	36
Samlet BAT-vurdering.....	36
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	37
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	37
Tiltag ved ophør.....	37
Befolkningen og menneskers sundhed	37

Alternative løsninger	38
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	38
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	38

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Hoddemarkvej 3, 6823 Ansager, beliggende i Varde Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Ikke teknisk resumé

Beskrivelse af det ansøgte

MSF Poultry ApS, Lundhedevej 25A, 7200 Grindsted, søger om miljøgodkendelse for ejendommen Hoddemarkvej 3, 6823 Ansager på baggrund af et ønske om at etablere en slagtekyllingeproduktion.

Der ønskes opført tre nye stalde til slagtekyllinger samt taget en eksisterende bygning i brug som gødningshus.

Der har ikke været registreret dyrehold på ejendommen siden maj 2012, hvor den oprindelige kvægbesætning blev registreret som ophørt i CHR. Siden da har kun gyllebeholderen været aktiv i perioden fra 2013 og frem til i dag.

I husdyrgodkendelsen er der derfor kun indsat produktionsareal i den ansøgte drift.

Husdyrbruget vil blive kategoriseret som et IE-brug, da der etableres mere end 40.000 stipladser til fjerkræ. Dette betyder, at der gælder særlige krav om overholdelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug af denne størrelse.

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 330 meter sydvest for ejendommen, mens den nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 3,5 km nordvest for. Byen Ansager er beliggende ca. 2,8 km nordøst for ejendommen.

Ejendommen ligger i et bevaringsværdigt landskab, men også i et særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor jordbrugsdrift prioriteres. Der forventes derfor ikke væsentlige konflikter med omgivelserne.

Der planlægges opført tre nye stalde til slagtekyllinger samt ibrugtagning af en eksisterende bygning som gødningshus. Bygningerne placeres i passende afstand til eksisterende bygninger og opføres i afdæmpede farver. Der opsættes varmevekslere på de tre slagtekyllingestalde. Væghøjden bliver ca. 3,5 meter til ben og ca. 8,5 meter til kip.

Afstandskravene til relevante områder overholdes, bortset fra afstanden til naboskel for stald 1 samt det fremtidige gødningshus, hvor der søges dispensation (henholdsvis 6 og 16 meter). Mod nord ligger kun landbrugsarealer, som også ejes af ansøger, og der er ingen bebyggelse eller anden følsom anvendelse i nærheden. De reducerede afstande vurderes derfor samlet set ikke at medføre gener for naboer eller offentligheden.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Lovens krav til maksimal lugtpåvirkning af naboer, byområder og samlet bebyggelse er overholdt.

Støj- og vibrationspåvirkninger fra staldene og øvrige installationer vurderes ikke at være væsentlige, da størstedelen af aktiviteterne foregår indendørs, og der er betydelig afstand til nærmeste nabo.

Ejendommen ligger i et forholdsvis åbent område, men de spredte læhegn og mindre beplantninger i landskabet omkring den begrænser indkigget. Mod vest afskærmes de nye stalde af den eksisterende bebyggelse. Det er også i den vestlige ende af staldene, at der opsættes udendørs belysning. På grund af ejendom-

mens indretning og driftsforhold forventes det ikke, at den udendørs belysning vil medføre lysgener for de omkringboende.

Der foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus, og alle udendørsarealer samt foderområder holdes ryddelige.

Transport til og fra ejendommen forventes at være begrænset, og indkørslen til staldene ligger i god afstand fra beboelser.

Samlet vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lys, skadedyr, fluer, opbevaring af døde dyr eller trafik.

Ammoniakpåvirkning af natur nær ved anlægget

Ejendommen ligger ca. 4,1 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Habitatområde Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde) og ca. 3 km fra nærmeste kategori 2-naturområde. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen på disse områder ligger langt under de maksimale tilladte værdier.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende kategori 3-naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Nærmest ejendommen er der registreret flere enge og søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Merbelastningen til fem § 3 naturområder er beregnet til mellem 3,3 og 1,3 kg N/ha/år. Merbelastningen til de øvrige områder er beregnet til under 1 kg N/ha/år.

Varde kommune besigtigede arealerne d. 3. december 2025 og vurderede at områderne generelt er næringsrige, isolerede og påvirket af intensivt landbrug, og de indeholder ingen kvælstoffølsomme arter. Kommunen vurderer, at de beregnede merbelastninger ikke vil medføre ændringer i naturtilstanden eller skade de beskyttede naturområder.

På denne baggrund forventes udvidelsen af bedriften ikke at medføre væsentlig forringelse af miljøet i forhold til ammoniakdeposition på nærliggende naturområder.

Anvendelse af Bedst tilgængelige teknologier (BAT)

BAT-niveauet (Bedste Tilgængelige Teknologi) er fastsat for de nye slagtekyllingestalde som ny stald.

For slagtekyllinger er den godkendte teknologi varmeveksler, hvilket medfører en ammoniakemission på 28 %.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet, og kravene til BAT overholdes.

Alternativer

Den ansøgte løsning er valgt, da den giver den mest optimale udnyttelse af de eksisterende fysiske rammer. Der er desuden vurderet alternative muligheder for placering af byggeriet.

Blandt andet er det overvejet at placere de nye stalde længere mod syd langs Hoddemarkvej. Denne løsning er imidlertid fravalgt, da lugtgenegrænsen ikke kan overholdes for den nærmeste nabo.

Ophør

Ved ophør af produktionen vil driften formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen helt ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Der har ikke været registreret dyrehold på ejendommen siden maj 2012, hvor den oprindelige kvægbesætning blev registreret som ophørt i CHR. Siden da har kun gyllebeholderen været aktiv i perioden fra 2012 og frem til nu.

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Ansøger driver ikke andre ejendomme med husdyr inden for 274 meter fra Hoddemarkvej 3, 6823 Ansager. For den ansøgte produktion er 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkeltbolig beregnet til 274 meter. På den baggrund vurderes ejendommen ikke at være forureningsmæssigt forbundet med andre ejendomme drevet af ansøger. Der er derfor ikke foretaget yderligere vurdering af eventuel samdrift med andre ejendomme.

Forureningsmæssigt forbundet

50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 274 m (model: NY).

Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er mere end 100 m, og afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 274 m.

Figur 1. Forureningsmæssig forbindelse fra husdyrgodkendelsen

Biaktiviteter

Der etableres et halmfyr til opvarmning af kyllingestaldene.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Etableringen af den ansøgte produktion vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for at sikre en konkurrencedygtig og bæredygtig drift af ejendommen. Den planlagte produktionskapacitet skal muliggøre, at bedriften kan imødekomme den stigende efterspørgsel på slagtekyllinger og samtidig opretholde en rationel og effektiv drift.

Der har ikke været husdyrproduktion på ejendommen siden 2012. Etableringen af den nye produktion indebærer derfor en genetablering af husdyrholdet på ejendommen. Dette giver mulighed for at genanvende eksisterende ressourcer og infrastruktur samt bidrage til at styrke den lokale landbrugsproduktion.

Det eksisterende anlæg på ejendommen er ikke egnet til produktion af slagtekyllinger, men en af de nuværende bygninger vurderes at kunne omdannes og genanvendes som gødningshus. Dermed sikres en hen-

sigtsmæssig og bæredygtig udnyttelse af den eksisterende bygningsmasse, samtidig med at behovet for nybyggeri reduceres.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om etablering af tre nye stalde med dybstrøelse til produktion af slagtekyllinger. Hver stald opføres med en bredde på 30 meter og en længde på 115 meter. Væghøjden bliver ca. 3,5 meter, og taghældningen udgør 15 grader, hvilket giver en samlet bygningshøjde på ca. 8,5 meter. Bygningerne opføres i sandwichpaneler i afdæmpede farver.

Ved hver stald opstilles tre fodersiloer på hver 60 m³ til opbevaring og håndtering af foder. Der ansøges desuden om mulighed for at etablere et forrum i vestenden af hver stald med et areal på ca. 5 x 30 meter.

Der søges også om mulighed for at anvende en eksisterende bygning som gødningshus.

Endvidere vil der blive etableret fælles pumpebrønd på 10 m³ til opsamling af vaskevand, og den eksisterende gyllebeholder som fremadrettet vil blive anvendt til opbevaring af dette vand.

Der søges også om opførsel af et halmfyr. Fyret vil forventelig blive etableret i eksisterende bygning 8.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Slagtekyllinger	3451	Mekanisk ventilation	6 m	(#825856) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	3400
2. Slagtekyllinger	3451	Mekanisk ventilation	6 m	(#833293) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	3400
3. Slagtekyllinger	3448	Mekanisk ventilation	6 m	(#833294) Flexgruppe: Alle kyllinger	0	3400
Sum						10200
Nudrift - Ingen data						
8 års drift - Ingen data						

Tabel 1. Husdyrbrugets produktionsarealer

På figur 2 og 3 fremgår de fremtidige driftsbygninger.

Figur 2. Situationsplan

Figur 3. Stalde og gødningsopbevaring

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Bygning 1.	Slagtekyllinger og forrum
Bygning 2.	Slagtekyllinger og forrum
Bygning 3.	Slagtekyllinger og forrum
Bygning 4.	Eksisterende gylletank som fremadrettet vil blive anvendt til opbevaring af vaskevand
Bygning 5.	Foderlade
Bygning 6.	Gammel ungdyrstald
Bygning 7.	Gødningshus
Bygning 8.	Gammel kostald som i ansøgt drift vil huse et halmfyr
Bygning 9.	Garage

Bygning 10. Maskinhus

Bygning 11. Stuehus

Bygning 12. Varmevekslere

Bygning 13. Siloer

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gødningshus	Fast				1699
Nudrift					
GB	Flydende				750
8 års drift					
GB	Flydende				750

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Beholder til vaskevand	1993	10 års	2.825	750	
Gødningshus				1.000	
I alt			2.825		

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Gødningen fra stalden fjernes ved hvert holdskifte og opbevares midlertidigt i gødningshuset, indtil den eksporteres til Tyskland.

Der vil blive etableret pumpebrønd til opsamling af vaskevand fra stald 1 og 2 hvorfra det så ledes til eksisterende beholder (bygning 4). Vaskevand fra stald 3 ledes direkte til eksisterende beholder (bygning 4).

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

På ejendommen vil der blive opført 9 udendørs fodersiloer a 60 m³

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der er vil være sanitært spildevand fra forrum og sanitært spildevand ledes til samletank og tilmeldes tømningsordning.

Vaskevand fra stald 1 og 2 ledes til en pumpebrønd, der placeres mellem de to stalde. Herfra samt via direkte afløb fra stald 3 ledes vaskevandet videre til den eksisterende beholder (bygning 4).

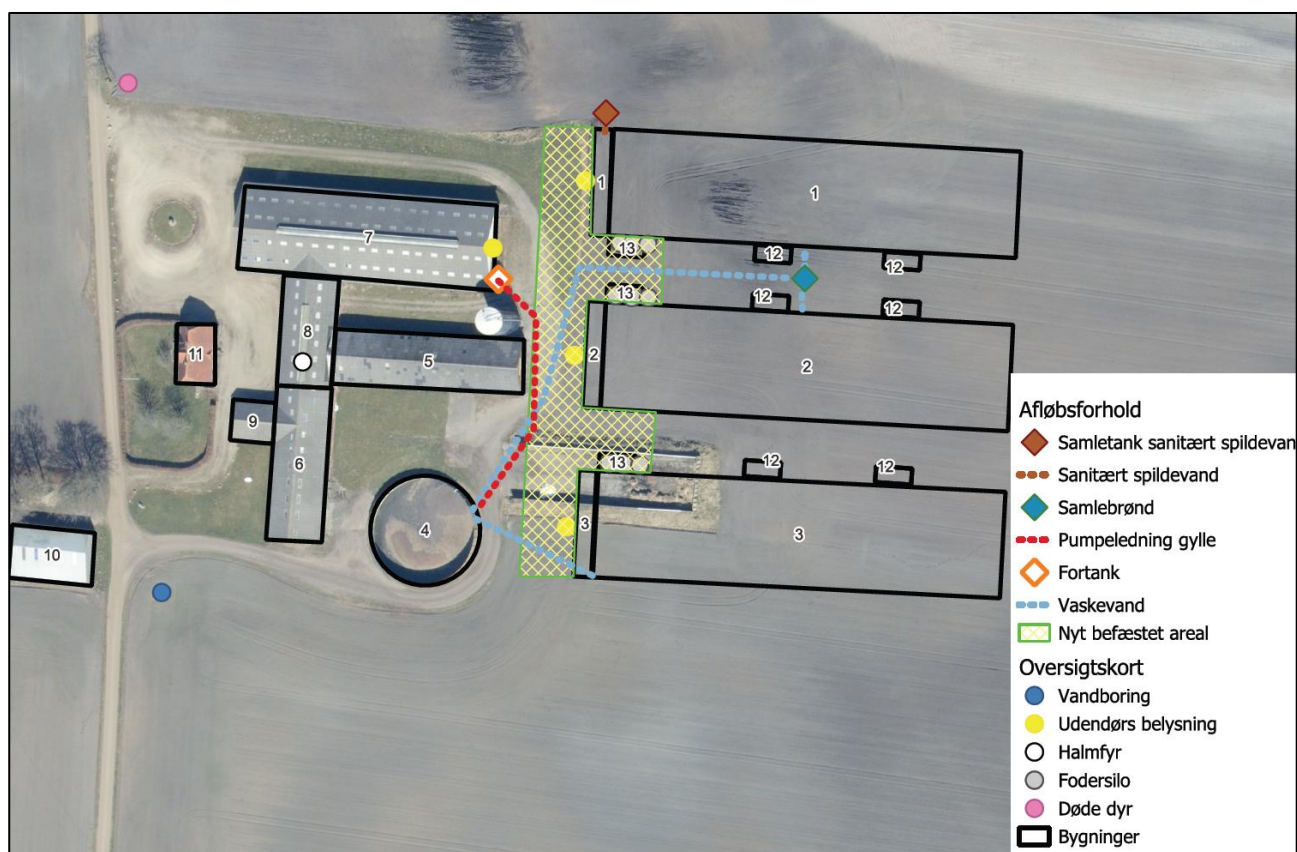
Dræn vil enten blive afbrudt eller omlagt i faste rør, hvis de ligger nærmere end 15 meter fra de nye stalde.

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til ansager å.

Tagvand fra nye stalde vil nedsives lokalt eller blive ledt til anden godkendt afledning.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand og restvand jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

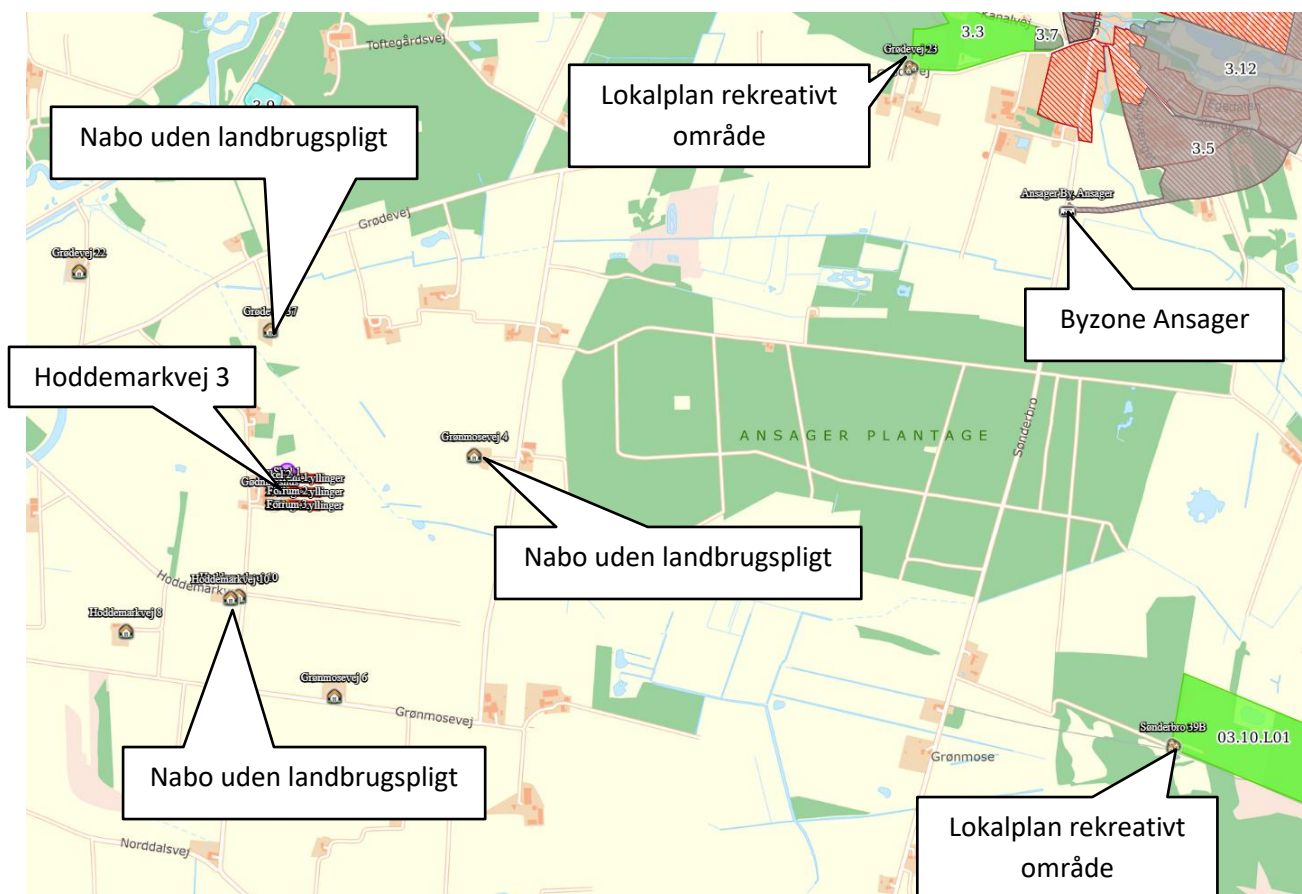
Figur 4. Afløbsplan

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hoddemarkvej 10, som ligger ca. 330 m sydvest for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Hodde, beliggende ca. 3,5 km nordvest for anlægget. Det nærmeste lokalplanlagte område er et område til offentlige formål (idræts-, fritids- og rekreative formål) mellem Kanalvej og Grødevej ved Ansager, som ligger ca. 2,5 km nordøst for anlægget. Den nærmeste by er Ansager, beliggende ca. 2,8 km nordøst for anlægget.

Figur 5. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab	X	
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Ejendommen ligger indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk.

Vurdering

På baggrund af placeringen og udformningen af det ansøgte byggeri vurderes de kulturhistoriske værdier og oplevelsen af landskabet ikke at blive forringet.

Det ansøgte byggeri vurderes således ikke at påvirke den landskabelige oplevelse negativt.

Ved at indpasse det nye byggeri i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse forebygges og afhjælpes uheldige visuelle påvirkninger i landskabet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større end eller lig med de gældende krav, med undtagelse af afstanden til naboskel. Der søges derfor dispensation fra afstandskravet til skel, da afstanden fra stald og gødningshus til skel – som tilhører ansøger selv – er ca. 6 meter for stald og ca. 16 meter for gødningshus. Afstandskravet er således alene ikke overholdt i forhold til eget skel.

Da der ikke er nabobeboelse eller anden følsom anvendelse i umiddelbar nærhed, vurderes det, at den reducerede afstand ikke er i strid med formålet med afstandsreglen, som primært skal beskytte naboer mod gener. Placeringen er valgt, fordi bygningerne opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri og samtidig tager højde for lugtberegningen i forhold til de omkringliggende naboer. Den valgte placering vurderes desuden at minimere påvirkningen af den omkringliggende natur, idet staldene placeres, så afstanden til naturområder og vandhuller med potentiel beskyttet flora og fauna bedst muligt balanceres.

Da skellet tilhører ansøger selv, og der ikke er bebyggelse eller anden følsom anvendelse i nærheden, vurderes det samlet set, at en reduceret afstand ikke vil medføre gener for naboer eller offentligheden. En dispensation vil således ikke stride mod hensynet bag afstandsbestemmelserne, men understøtte en både driftsmæssig, landskabelig og miljømæssigt optimal placering af staldene. Afstandene er afsat som punkter.

Vurdering

Ejendommen ligger i betydelig afstand til byzone og samlet bebyggelse, og med mere end 300 meter til nærmeste nabo uden landbrugspligt vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at medføre væsentlige gener. Den nærmeste nabo mod nord, som har landbrugspligt, er placeret ca. 190 meter fra ejendommen, og beplantning mellem ejendommen og naboen skærmer yderligere. Det vurderes desuden, at ændringerne ikke vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet til skel uden, at det medfører væsentlige miljømæssige eller naborelaterede gener. Dispensationen vurderes ikke at stride mod hensynet bag afstandsbestemmelsen, og placeringen fremstår som den mest hensigtsmæssige ud fra både drifts- og miljømæssige forhold. De øvrige afstandskrav er overholdt.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 8.234,6 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 6 m da staldene er mekanisk ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug / ringe vegetation* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5434,6	2800,0	8234,6
Nudrift	0,0	299,9	299,9
8 års-drift	0,0	299,9	299,9

Figur 6. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Natura2000	Kategori 1	Sagsbehandler	0	S	0,3	0,3	0,3
14. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,7	2,7	2,8
13. § 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	3,3	3,3	3,4
12. § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	3,1	3,1	3,2
11. § 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,3	1,3	1,3
10. § 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,3	1,3	1,4
9. Kat 3 overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,2
8. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,5	0,5
7. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,5	0,5
6. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	0,5	0,5
5. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,2
4. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,3
3. Kat 2 hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2. Kat 2 hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
1. Kat 1 hede	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1,2 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77: Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 4,1 km øst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

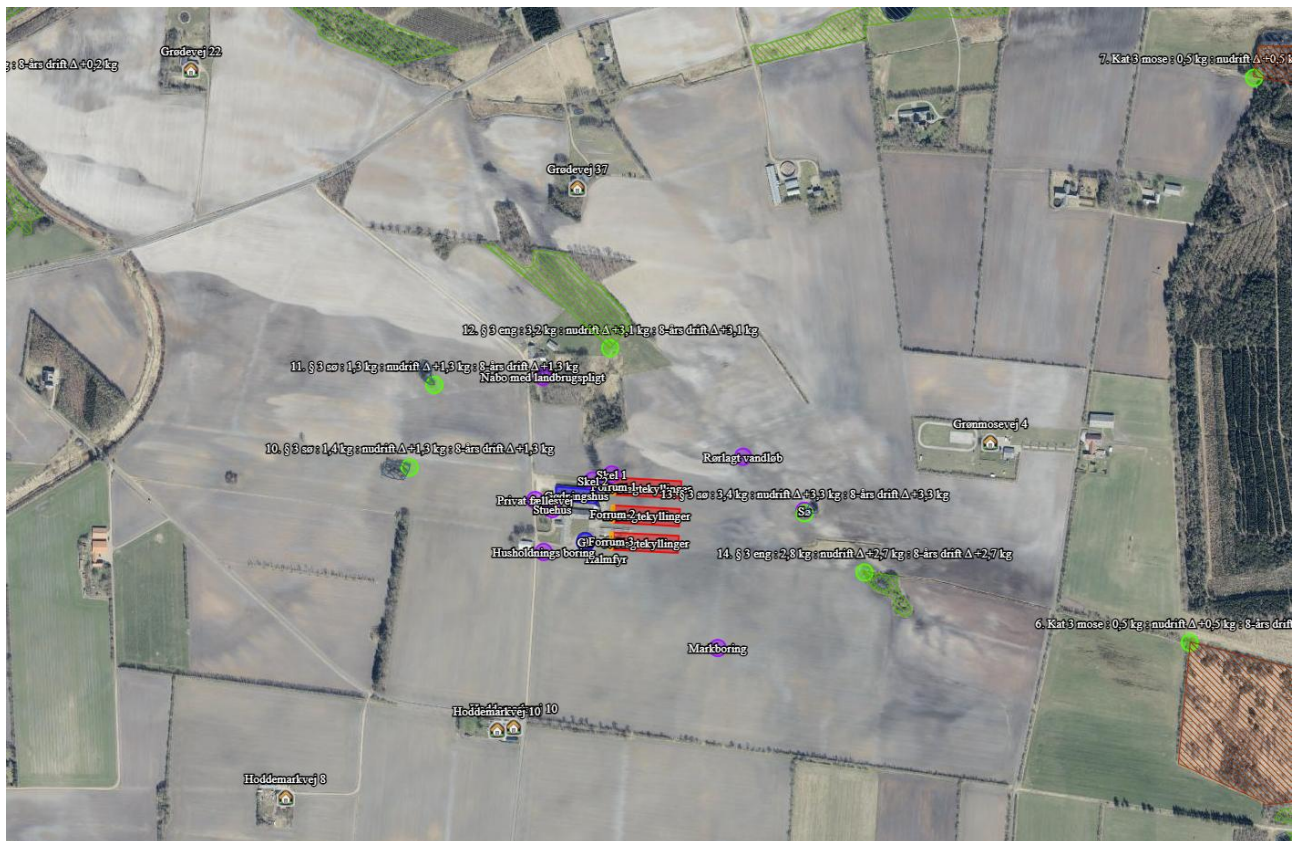
Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende kategori 3-naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 7 fremgår de områder, som nærmest anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer nærmest husdyrbruget.

Nærmest ejendommen er der registreret flere enge og søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Merbelastningen til 5 § 3 naturområder er beregnet til mellem 3,3 og 1,3 kg N/ha/år. Merbelastningen til de øvrige områder er beregnet til under 1 kg N/ha/år.

Varde kommune besigtigede arealerne d. 3. december 2025 og har vurderet følgende:

Fælles for søerne 10, 11, 13 og 14 er, at der er tale om isolerede vandhuller, hvor der i forvejen er kraftig randpåvirkning på grund af den omkringliggende landbrugsdrift. Samtlige vandhuller er således eutrofe, og der er ingen arter i eller i den ripariske zone, som er følsomme overfor kvælstofdeposition.

Arterne i og omkring søerne er eutrofile arter såsom stor nælde, brombær, vild kørvel, almindelig hundegræs, butbladet skræppe, bredbladet dunhammer, almindelig rapgræs, agertidsel, pengebladet fredløs, lav ranunkel og liden andemad. Der er også andre almindelig arter, som dog ikke er karakteristiske for næringsfattige miljøer. Disse er gråpil, rødøl, dynd-padderok, krybhvene, almindelig hvene, fløjlsgræs, lysesiv, mosbunke og vandaks.

Så sammenfattende for søerne vurderes der, at de ikke er følsomme overfor en forøget ammoniakdeposition. En merudledning til disse vil derfor ikke medføre en dispensationskrævende tilstandsændring.

Kommunen har også besigtiget eng 12 og 14.

Eng 12 er en kulturpåvirket eng, som er domineret af mosebunke, lysesiv og almindelig kvik. Påvirkningen skulles især intensiv afgræsning. Andre registrerede arter er kærdueurt, lodden dueurt, fløjlsgræs, almindelig hundegræs, almindelig hvene, krybhvene, almindelig hønsetarm, lav ranunkel, eng-rottehaie, lysesiv, kærnerre, kruset skræppe, eng-svingel og rød svingel.

Også denne eng har ingen kvælstoffølsomme arter, hvorfor en merdeposition ikke vil medføre en tilstandsændring. Tålegrænsen for naturtypen fersk eng er 15-25 kg N/ha/år. For isolerede kulturpåvirkede enge kan tålegrænsen ligge endnu højere. Baggrundsdepositionen er beregnet til at være 13,4 kg N/ha/år. Så med en total merudledning fra ejendommen på 3,5 kg N/ha/år vil man fortsat være under tålegrænsen for naturtypen.

Eng 14 er ved besigtigelsen blevet vurderet til at være et fugtigt krat omkring et eutroft vandhul. Krattet er flere steder så vådt, at det er beskyttet som mose. Ved besigtigelsen blev der registreret rødæl, stilkeg, gråpil, dunbirk, almindelig hyld, kristorn, almindelig hundegræs, lysesiv, stor nælde, fløjlsgræs, kærtidse, brombær, bredbladet dunhammer, dynd-padderok, manna-sødgræs og liden andemad.

Dette beskyttede areal har således ingen kvælstoffølsomme arter, som kunne berettigge, at der skulle være en begrænsning i forhold til den luftbåren kvælstofdeposition. Totaldepositionen inklusiv baggrundsdepositionen er 16,3 kg N/ha/år. Eftersom krattet ikke har sjældne og/eller med arter af fællesskabsbetydning, er der ingen øvre tålegrænse. Depositionen vurderes samtidig til ikke at medføre en tilstandsændring.

Ved ovenstående vurdering er der også vægtet, at samtlige vurderede naturarealer ikke indgår i kommunens udpegning jf. Grønt Danmarkskort eller som værdifuld kulturmiljø. Arealerne er heller ikke fredet eller omfattet af en handle- eller plejeplan. Naturkvaliteten for samtlige arealer er vurderet til at være ringe, og påvirket fra markbidrag.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

I skema 253274 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Grødevej 22	0	NY	548,4	548,4	1119	Ja
 Grødevej 37	0	NY	548,4	548,4	587,9	Ja
 Grønmoesevej 4	0	NY	548,4	548,4	617,5	Ja
 Grønmoesevej 6	0	NY	548,4	438,7	731,7	Ja
 Hoddemarkvej 10	0	NY	548,4	438,7	438,9	Ja
 Hoddemarkvej 10	0	NY	548,4	438,7	459,7	Ja
 Hoddemarkvej 8	0	NY	548,4	438,7	805	Ja
 Grødevej 23	0	NY	1019	1019	2624,2	Ja
 Sønderbro 39B	0	NY	1019	1019	3211,8	Ja
 Vejlevej 25	0	NY	1019	1019	3686,1	Ja
 Ansager By, Ansager	0	NY	1302,9	1302,9	2882,6	Ja

Tabel 6. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Ved levering af foder blæses foderet i lukket system direkte ind i fodersiloerne. Fodersiloer forsynes med støvcykloner.

Der er støvfiltre i varmevekslerne som vil opfange den største del der kan ske at blive ventileret ud.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

Der kan forekomme støj fra ventilationen, men denne er overvåget og styret, så den kun kører efter behov. Der etableres varmevekslere i staldene, hvilket kan medføre minimal støj under drift. Ventilationen gennem varmevekslerne erstatter en del af den traditionelle ventilation, og det vurderes derfor, at støjniveauet ikke vil være højere end ved et almindeligt ventilationsanlæg uden varmevekslere.

Ud over ventilationen kan der forekomme støj i forbindelse med aflæsning af foder til fodersiloerne. Foder leveres ca. en gang om ugen. Levering af kyllinger til slagteri kan finde sted på forskellige tidspunkter af døgnet, men dette sker kun få dage om året.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens placering relativt tæt på nabo betyder, at naboen i perioder kan opleve støj fra husdyrbruget. Mange af de støjende aktiviteter, såsom levering af foder og afhentning af husdyrgødning, foregår i dagtimerne og vurderes ikke at give gener. Levering af daggamle kyllinger og afhentning af slagtekyllinger sker kun få dage om året, og generne vurderes derfor at være begrænsede.

På baggrund af typer og størrelser af produktionsanlæggene vurderes det, at husdyrbruget på Hoddemarkvej 3 kan ændres uden at medføre gener for omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Udenfor staldene opsættes belysning ved porte og ramper, hvor lyset er rettet nedad, så kun arbejdsområderne oplyses. Det udendørs lys er forsynet med bevægelsessensor, så det tænder ved aktivitet og slukker automatisk igen. Slagtekyllingestaldene er lukkede og isolerede bygninger uden ovenlys, hvilket betyder, at der ikke opstår lysforurening eller fjernpåvirkning fra staldene.

Vurdering

Udendørs belysning på ejendommen samt indendørs lys fra staldene vurderes ikke at medføre væsentlig gene for omkringliggende beboelser eller forbipasserende. Staldene er lukkede, og den udendørs belysning er begrænset, så den kun oplyser de nødvendige områder og ikke større arealer.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der tre indkørsler. Det er primært den nordlige og den sydlige indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den midterste er indkørslen til stuehuset.

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende indkørsler.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af husdyrgødning og levering af foder m.m.

Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Transport af levende dyr til og fra ejendommen kan forekomme uden for normal arbejdstid. Det forventes, at både tilkørselsvejen fra nord og syd vil blive anvendt, hvilket betyder, at trafikken fordeles og ikke samles på én enkelt adgangsvej.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Kyllinger ind	16	
Kyllinger ud	200	
Indkøbt foder	200	
Husdyrgødning	48	
Strøelse	4	
Halm	40	
Daka	48	
Div	20	
Affald	26	
Samlet antal transporter	554	

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

Slagtning foretages normalt én dag pr. rotation, hvilket svarer til 8–9 dage årligt. Antallet af perioder med trafik i forbindelse med indfangning og transport til slagteri er derfor begrænset.

Transporter, der leverer dyr og foder, samt transporter, der afhenter levende eller døde dyr og affald, er ofte afhængige af eksterne aktører, og husdyrbruget har derfor ikke altid indflydelse på det konkrete leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne foregår primært inden for normal arbejdstid fra kl. 6.00 til 18.00, men afhentning af dyr til slagteri kan også finde sted i nattetimerne.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Kyllingerne spiser fluelarver, hvilket medvirker til at reducere antallet af fluer i staldene. Varmevekslerne skaber et tørrere staldmiljø, hvilket yderligere hæmmer udviklingen af fluelarver. Skadedyr og fluer bekæmpes i overensstemmelse med gældende regler, og der indgås en aftale med et godkendt skadedyrs-firma om løbende tilsyn med ejendommen.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for påvirkning af grundvand og det omgivende miljø er der redegjort for håndtering af mulige uheld i forbindelse med driften. På ejendommen anvendes eller opbevares der ikke olie, kemikalier eller pesticider. Den primære energikilde er halm i halmfyr.

Redegørelse for mulige uheld:

De umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, som kan medføre en øget miljøpåvirkning, vurderes primært at være brand i forbindelse med oplag af halm eller drift af halmfyr.

Minimering af risiko for uheld

Halm opbevares og håndteres på en måde, der reducerer risikoen for brand. Halmfyret drives og vedligeholdes i overensstemmelse med gældende forskrifter, og der foretages løbende tilsyn med anlægget. Der opbevares ikke brandfarlige væsker eller kemikalier på ejendommen.

Da der ikke opbevares olie eller pesticider, er der ingen risiko for spild af disse stoffer til jord eller grundvand.

Minimering af gene og forurening ved uheld

I tilfælde af brand eller anden alvorlig hændelse, der kan medføre risiko for forurening eller påvirkning af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf. 112. Eventuelle nødvendige tiltag vil herefter ske i samarbejde med beredskabet.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler for at forebygge og håndtere uheld. Da der ikke anvendes eller opbevares olie, kemikalier eller pesticider på ejendommen, er risikoen for forurening af jord og grundvand meget begrænset, og de væsentligste risici knytter sig alene til brand.

Forslag til egenkontrol

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder m.m.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengørings- og desinfektionsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Rengøringsmidler opbevares efter leverandørens anvisning i rum uden afløb.

Medicin

Der anvendes kun medicin til kyllingerne, hvis de er under behandling efter samråd med dyrlæge. Vacciner til kyllingerne opbevares på ejendommen. Al medicin opbevares aflåst og på køl i forrum.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes hver uge.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Genanvendeligt affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i forrum eller gammelfoderlade og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke genanvendeligt affald afhentes af godkendt modtager.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i forrum eller gammel foderlade. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Eventuelle medicinrester afleveres til dyrlæge.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften ikke foregår fra denne ejendom.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Der er tale om et IE-brug, så derfor skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

I forbindelse med afhentning af døde dyr bliver container med døde dyr stillet ved vejen. Placeringen af afhentningsstedet skærmes så den er ugeneret i forhold til nabobeboelser. Døde dyr afhentes af DAKA.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand adskilles fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboring er der 60 m eller længere, og er dermed længere end afstandskravet på 25 m til vandboring.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på bedriften vil anvendes til drikkevand til dyrene samt til vask af staldanlæg. Vandforsyningen sker fra eget vandværk.

For at reducere vandspild anvendes drikkenipler med spildbakker i stalden. Der benyttes iblødsætning forud for vask, hvilket bidrager til et reduceret vandforbrug ved rengøring.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes energi i form af elektricitet. Der bruges strøm til ventilation, lys, foderanlæg og varmeveksler. Ventilationen er den primære kilde til strømforbrug.

Der er implementeret flere energibesparende teknologier, herunder LED-belysning og frekvensstyret ventilation. Udendørs belysning er dagslysstyret, udstyret med bevægelsessensor eller tændes manuelt efter behov. Indendørs belysning styres via et styringssystem.

Opvarmning af stalden vil ske via halmfyr.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på bespa-

relse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der anvendes lavenergi ventilationsmotorer, som minimerer elforbruget.
- Varmeveksler
- Husdyrgødning eksporteres direkte til Tyskland.

Figur 9. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5814	2800	8614
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5435	2800	8235
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	379
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som ny stald niveau.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
2. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3. Slagtekyllinger	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 9. Forudsætninger for BAT-beregning

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Varmeveksler

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

Der indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold gennemgås.
- Der formuleres en miljøpolitik.
- Der fastsættes et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der udarbejdes en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der er automatisk styring af foder, vand, varme og ventilation. Data fra produktionen kan logges automatisk i produktionsperioden og kan lagres elektronisk.
- Anlæggets drift kontrolleres ugentligt.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds-gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften udarbejdes der en beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpeoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Der anvendes fasefodring således at foderblandingen hele tiden tilpasses dyrets livsstadie.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende. Og der anvendes kontinuerlig nyeste viden omkring foder og fodertilpasning.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres løbende, med henblik på at kunne identificere lækager og undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkenipler udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene med koldt vand og efterfølgende højtryksrensning, for at minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi**Belysning:**

- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- belysningen i staldene reguleres i forhold til kyllingernes behov.

Varme:

- Opvarmning af staldene vil formentlig ske via halmfyr.
- Der anvendes varmegenindvinding i form af en varmeveksler på staldene.

Ventilation:

- I forbindelse med holdskifte rengøres og kontrolleres ventilationen.
- Ventilationen er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed, hvilket hindrer overventilering.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrenser ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.

- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg er placeret indendørs.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og stalde foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning**Fast møg/dybstrøelse:**

- Fast møg opbevares i gødningshus med opsamling af vand i samletank. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniakemissionen.
- Dybstrøelse eksporteres til Tyskland og der er derfor kun oplag på ejendommen i en begrænset periode.

Beholder til vaskevand:

- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på beholderen for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Beholderen tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for beholderen.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved beholder. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Beholderen er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at Beholderen hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om beholderen opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra den udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (f.eks. forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres den nye stald i afdæmpede farver og dimensioner og afskærmet af eksisterende bebyggelse og eksisterende spredt beplantning.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand adskilles fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Stald og samletank vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Eventuelle risici forbundet med fugleinfluenza og antibiotikaresistens håndteres gennem gældende veterinærregler under Fødevarestyrelsens myndighedsområde.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Hoddemarkvej 3 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, da den giver den mest optimale udnyttelse af de eksisterende fysiske rammer, der er til rådighed.

Der er desuden vurderet alternative muligheder for placering af byggeriet.

Blandt andet er det overvejet at placere de nye stalde længere mod syd langs Hoddemarkvej. Denne løsning er imidlertid fravalgt, da lugtgenegrænsen ikke kan overholdes for den nærmeste nabo.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.